

Plantedirektoratet

Vedrørende differentieret norm til vårhvede og vårbrødhvede

Fakultetssekretariatet

Susanne Elmholt

Koordinator for
myndighedsrådgivning

Dato: 23. april 2010

Direkte tlf.: 8999 1858
E-mail:
Susanne.Elmholt@agrsci.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103

Side 1/3

Til brug for udarbejdelse af 'Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning....planperioden 2010-2011' har Plantedirektoratet (PD) anmodet om et fagligt bidrag vedrørende Normudvalgets beslutning om at lave en differentieret indstilling for vårhvede med titlerne 'Vårhvede' og 'Vårbrødhvede'.

Seniorforsker og Koordinator for temaområdet Miljø og bioenergi, Finn Pilgaard Vinther, som er sekretær for Normudvalget og medlem af normudvalgets arbejdsgruppe for afgrødenormer, har udarbejdet det vedlagte svar. Svaret er udarbejdet i samråd med Leif Knudsen fra Videncentret for Landbrug, der er formand for Normudvalgets arbejdsgruppe om afgrødenormer.

Med venlig hilsen

Susanne Elmholt

Bestilling fra Plantedirektoratet:

Til brug for udarbejdelse af 'Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning....planperioden 2010-2011' har Plantedirektoratet (PD) anmodet om et fagligt bidrag vedrørende Normudvalgets beslutning om at lave en differentieret indstilling for vårhvede med titlerne 'Vårhvede' og 'Vårbrødhvede'.

Som baggrund for bestillingen anfører PD, at "*hidtil har vårhvede naturligt været betragtet som brødhvede, idet arten rent genetisk har bagekvalitet. Det har således været den almindelige opfattelse, at vårhvede ved almindelig dyrkning og kvælstoftilførsel udvikler brødkvalitet på et niveau der er betydeligt over hvad de bedste vinterbrødhvedesorter kan præstere*".

Plantedirektoratet ønsker på den baggrund at indhente dokumentation for berettigelsen af normudvalgets beslutning om, at differentiere vårhvede i de to ovenstående kategorier for planåret 2010-2011, og nødvendigheden af at tilføre vårbrødhvede ekstra kvælstof (i lighed med vinterbrødhvede) for at kunne opnå brødhvedekvalitet.

Svar:

Vårhvede dyrkes stort set udelukkende med produktion af brødhvede for øje, og den nuværende produktion af vårhvede er overvejende økologisk. Med dårlige priser på maltbyg har der været interesse for at kunne dyrke vårhvede til brødfremstilling også på konventionelle bedrifter. Resultaterne viser imidlertid, at man med de nuværende normer ikke kan nå et tilstrækkeligt højt proteinindhold. I Oversigt over Landsforsøgene 2009 fremgår det f.eks., at den mest dyrkede sort Amaretto kun havde et proteinindhold på 11,1 pct. (Tabel 2 side 139 i Oversigt over Landsforsøgene 2009), og som gennemsnit af en række andre forsøg med vårhvede i perioden 2000-2005 er der målt proteinindhold på 11,2-11,4 pct.¹.

Derfor har spørgsmålet været behandlet i Normudvalgets arbejdsgruppe for afgrødenormer og efterfølgende i normudvalget i forbindelse med indstilling af normer for 2010-2011.

Arbejdsgruppens skriftlige kommentarer til normudvalget er vist nedenfor. Der blev i øvrigt i arbejdsgruppen diskuteret to muligheder:

- Kun én norm for brødhvede og en forhøjelse for at kunne nå brødhvedekvalitet
- Opsplitning af en norm for vårhvede til foder og en for vårhvede til brød.

¹ Disse tal er præsenteret i Bilag 5.3 (Beregninger for enkeltafgrøder – Vårhvede) til Arbejdsgruppens indstilling til Normudvalget, dateret 25. februar 2010

Den sidste løsning med en opsplitning blev valgt, fordi en forhøjelse af kvoten for al vårhvede kunne give et incitament til at vælge vårhvede som foderhvede.

I Arbejdsgruppens kommentarer og indstilling til normudvalget, dateret 25. februar 2010, står følgende om vårhvede på side 2:

Vårhvede

Der er interesse for vårhvede som brødhvede som følge af meget dårligere priser for vårbyg. På et udleveret bilag (5.3) er alle de forsøg, der tidligere har ligget til grund for normerne vist. Der er gennemført 6 forsøg i perioden 1992-1994, hvor de 4 forsøg blev gennemført i 1992, hvor det var et helt unormalt tørt år. Derfor er det næppe sandsynligt at den fundne "basisnorm" på 95 kg udtrykker afgrødens reelle kvælstofbehov, og slet ikke, hvis der skal opnås 13-14 pct. protein.

Det indstilles derfor, at differentiere vårhvedenormen i 2 normer med titlen "Vårhvede" og "Vårhvede, brødhvede". Til normen for vårhvede lægges der 40 kg kvælstof til den nuværende norm, der sættes til niveauet for vårbyg.

Der er igangsat nye forsøg med stigende mængder kvælstof til vårhvede.

Konklusion

Den dokumentation, der er lagt til grund for Normudvalgets indstilling, udgøres af ovenfor omtalte resultater fra 1992-1994 og 2000-2005 samt resultater fra Landsforsøgene 2009.

Referencer

Oversigt over Landsforsøgene 2009. Forsøg og undersøgelser i Dansk Landbrugsrådgivning. Landscentret.